EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel, 8.11.2006
KOM(2006) 654 lopullinen.

Ehdotus:

NEUVOSTON PÄÄTÖS,

Montenegron Eurooppa-kumppanuuden periaatteista, ensisijaisista tavoitteista ja ehdoista

(komission esittämä)

PERUSTELUT

Thessalonikissa 19. ja 20. kesäkuuta 2003 kokoontunut Eurooppa-neuvosto vahvisti aikovansa tukea täysimääräisesti Länsi-Balkanin maiden lähentymistä Eurooppaan. Eurooppa-neuvosto hyväksyi Länsi-Balkania koskevan Thessalonikin toimintasuunnitelman ja siihen perustuvat Eurooppa-kumppanuudet, joilla tuetaan Länsi-Balkanin maiden lähentymistä Eurooppaan.

Komissio esitteli 9. marraskuuta 2005 tarkistetun Eurooppa-kumppanuuden Serbia ja Montenegron kanssa, myös Kosovon kanssa, sellaisena kuin se määritellään 10. kesäkuuta 1999 annetussa Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston päätöslauselmassa 1244. Neuvosto hyväksyi ehdotuksen 30.tammikuuta 2006. Montenegrossa järjestettiin 21. toukokuuta 2006 kansanäänestys, jonka tulosten perusteella maa julistautui itsenäiseksi valtioksi 3. kesäkuuta 2006. EU ja sen jäsenvaltiot tunnustivat sen jälkeen Montenegron itsenäisyyden. Tämän vuoksi komission mielestä on aiheellista laatia ehdotus yksinomaan Montenegroa koskevasta tarkistetusta Eurooppa-kumppanuudesta. Ehdotuksen lähtökohtana ovat voimassa olevaan Serbia ja Montenegron (sekä Kosovon) Eurooppa-kumppanuuteen sisältyvät Montenegroa koskevat osat. Niitä on tarkistettu lisäämällä ensisijaisia tavoitteita, jotka liittyvät Montenegron uuteen toimivaltaan ja sen haasteisiin itsenäisenä valtiona.

Tämä uudistettu Eurooppa-kumppanuus perustuu 22. maaliskuuta 2004 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 533/2004 säännöksiin. Siinä esitetään Montenegron lyhyen ja keskipitkän aikavälin ensisijaiset tavoitteet sen pyrkiessä yhdentymään tiiviimmin Euroopan unioniin. Montenegron toimivaltaisten viranomaisten olisi laadittava Eurooppa-kumppanuuden toteuttamista varten suunnitelma, joka sisältää aikataulun ja täsmälliset toimenpiteet, joita Montenegro aikoo noudattaa. Komissio seuraa säännöllisesti maan edistymistä ensisijaisten tavoitteiden toteuttamisessa.

Eurooppa-kumppanuuden ensisijaiset tavoitteet luovat perustan yhteisön rahoitusavun käytön suunnittelulle. Yhteisön apua annetaan jatkossakin asianomaisista rahoitusvälineistä, kuten liittymistä valmistelevasta tukivälineestä 17. heinäkuuta 2006 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1085/2006 nojalla.

Ehdotetulla neuvoston päätöksellä ei ole taloudellisia vaikutuksia. Edellä esitetyn perusteella komissio pyytää neuvostoa hyväksymään liitteenä olevan päätösluonnoksen.

Ehdotus:

NEUVOSTON PÄÄTÖS,

Montenegron Eurooppa-kumppanuuden periaatteista, ensisijaisista tavoitteista ja ehdoista

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon Eurooppa-kumppanuuksien solmimisesta osana vakautus- ja assosiaatioprosessia 22 päivänä maaliskuuta 2004 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 533/2004[1] ja erityisesti sen 2 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Thessalonikissa 19 ja 20 päivänä kesäkuuta 2003 kokoontunut Eurooppa-neuvosto hyväksyi Eurooppa-kumppanuudet, joiden avulla lähennetään Länsi-Balkanin maita Eurooppaan.

(2) Asetuksessa (EY) N:o 533/2004 säädetään, että neuvosto päättää Eurooppa-kumppanuuksiin sisällytettävistä periaatteista, ensisijaisista tavoitteista ja ehdoista sekä niiden mahdollisista myöhemmistä mukautuksista.

(3) Asetuksessa (EY) N:o 533/2004 todetaan, että Eurooppa-kumppanuuksien seuranta varmistetaan vakautus- ja assosiaatioprosessin yhteydessä käyttöön otettujen mekanismien ja erityisesti edistymistä koskevien vuotuisten kertomusten avulla.

(4) Neuvosto hyväksyi 14 päivänä kesäkuuta 2004 ensimmäisen Eurooppa-kumppanuuden[2] Serbia ja Montenegron kanssa, mukaan luettuna Kosovo, sellaisena kuin se määritellään Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston päätöslauselmassa 1244. Neuvosto päätti 30 päivänä tammikuuta 2006 ajantasaistaa tätä Eurooppa-kumppanuutta[3].

---

1 EUVL L 86, 24.3.2004, s. 1.

2 Neuvoston päätös 2004/520/EY, tehty 14 päivänä kesäkuuta 2004, Serbia ja Montenegron, mukaan luettuna Kosovo sellaisena kuin se määritellään 10 päivänä kesäkuuta 1999 annetussa Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston päätöslauselmassa 1244, Eurooppa-kumppanuuden periaatteista, ensisijaisista tavoitteista ja ehdoista (EUVL L 227, 26.6.2004, s. 21).

3 Neuvoston päätös 2006/56/EY, tehty 30 päivänä tammikuuta 2006 , Serbia ja Montenegron, mukaan luettuna Kosovo sellaisena kuin se määritellään 10 päivänä kesäkuuta 1999 annetussa Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston päätöslauselmassa 1244, Eurooppa-kumppanuuden periaatteista, ensisijaisista tavoitteista ja ehdoista sekä päätöksen 2004/520/EY kumoamisesta (EUVL L 35, 7.2.2006, s. 32).

(5) Montenegrossa järjestettiin 21 päivänä toukokuuta 2006 kansanäänestys, jonka tulosten perusteella maa julistautui 3 päivänä kesäkuuta 2006 itsenäiseksi valtioksi.

(6) Yleisten asioiden ja ulkosuhteiden neuvoston 12 päivänä kesäkuuta 2006 pidetyssä kokouksessa Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot päättivät, että ne kehittävät edelleen suhteitaan Montenegron tasavaltaan, joka on itsenäinen ja riippumaton valtio.

(7) Tämän vuoksi on aiheellista laatia Montenegron kanssa uusi Eurooppa-kumppanuus siten, että lähtökohtana ovat tammikuussa 2006 hyväksytyn Serbia ja Montenegron Eurooppa-kumppanuuden Montenegroa koskevat osat, joita tarkistetaan vuoden 2006 määräaikaiskertomuksen perusteella ja täydennetään itsenäisen valtion asemasta Montenegrolle aiheutuviin haasteisiin liittyvillä ensisijaisilla tavoitteilla.

(8) Jotta Montenegro voisi valmistautua yhdentymään tiiviimmin Euroopan unioniin, sen toimivaltaisten viranomaisten olisi laadittava suunnitelma aikataulusta ja toimenpiteistä, joita Montenegro aikoo noudattaa kumppanuuden ensisijaisten tavoitteiden saavuttamiseksi,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

Asetuksen (EY) N:o 533/2004 1 artiklan mukaisesti Montenegron Eurooppa-kumppanuuden periaatteet, ensisijaiset tavoitteet ja ehdot luetellaan tämän päätöksen liitteessä, joka on sen erottamaton osa, ja niillä korvataan Montenegron osalta päätöksessä 2006/56/EY asetetut periaatteet, ensisijaiset tavoitteet ja ehdot.

2 artikla

Eurooppa-kumppanuuden täytäntöönpanoa tarkastellaan vakautus- ja assosiaatioprosessin yhteydessä käyttöön otettujen mekanismien ja erityisesti edistymistä koskevien, komission vuosittain esittämien kertomusten avulla.

3 artikla

Tämä päätös tulee voimaan kolmantena päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
[...]

LIITE

MONTENEGRO: EUROOPPA-KUMPPANUUS 2006

1. JOHDANTO

Eurooppa-neuvosto hyväksyi Eurooppa-kumppanuudet, joiden avulla lähennetään Länsi-Balkanin maita Eurooppaan.

Komissio esitteli 9. marraskuuta 2005 tarkistetun Eurooppa-kumppanuuden Serbia ja Montenegron, myös Kosovon kanssa, sellaisena kuin se määritellään 10. kesäkuuta 1999 annetussa Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston päätöslauselmassa 1244. Neuvosto hyväksyi ehdotuksen 30. tammikuuta 2006. Montenegrossa järjestettiin 21. toukokuuta 2006 kansanäänestys, jonka tulosten perusteella maa julistautui itsenäiseksi valtioksi 3. kesäkuuta 2006. EU ja sen jäsenvaltiot tunnustivat Montenegron itsenäisyyden. Tämän vuoksi komission mielestä on aiheellista laatia ehdotus yksinomaan Montenegroa koskevasta tarkistetusta Eurooppa-kumppanuudesta. Tämän ehdotuksen lähtökohtana ovat voimassa olevan Serbia ja Montenegron (sekä Kosovon) Eurooppa-kumppanuuden osat, jotka koskevat Montenegroa. Ehdotukseen on lisätty ensisijaisia tavoitteita, jotka liittyvät Montenegron uuteen toimivaltaan ja sen haasteisiin itsenäisenä valtiona.

Montenegron toimivaltaisten viranomaisten olisi laadittava suunnitelma, joka sisältää aikataulun ja kohdennettuja toimenpiteitä Eurooppa-kumppanuuden ensisijaisten tavoitteiden toteuttamiseksi.

2. PERIAATTEET

Vakautus- ja assosiaatioprosessi toimii jatkossakin EU:hun yhdentymisen kehyksenä Länsi-Balkanin maille niiden koko liittymisprosessin ajan.

Keskeisimmät ensisijaiset tavoitteet koskevat Montenegron valmiuksia täyttää Kööpenhaminassa vuonna 1993 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston vahvistamat arviointiperusteet sekä vakautus- ja assosiaatioprosessille asetetut edellytykset, erityisesti edellytykset, jotka neuvosto on määritellyt 29. huhtikuuta 1997 sekä 21. ja 22. kesäkuuta 1999 antamissaan päätelmissä. Lisäksi kyseisissä tavoitteissa huomioidaan 24. marraskuuta 2000 Zagrebissa pidetyn huippukokouksen loppujulistuksen ja Thessalonikin toimintasuunnitelman sisältö.

3. ENSISIJAISET TAVOITTEET

Tässä Eurooppa-kumppanuudessa lueteltujen ensisijaisten tavoitteiden valintaperusteena on käytetty Montenegron realistisia mahdollisuuksia saavuttaa ne tai edistyä huomattavasti niiden toteuttamisessa lähivuosien aikana. Lyhyen aikavälin tavoitteet, jotka odotetaan saavutettavan yhden tai kahden vuoden kuluessa, erotetaan keskipitkän aikavälin tavoitteista, jotka odotetaan saavutettavan kolmen tai neljän vuoden kuluessa. Ensisijaiset tavoitteet koskevat sekä lainsäädäntöä että sen täytäntöönpanoa.

Koska kaikkien EU:n vaatimusten täyttäminen merkitsee huomattavia kustannuksia ja koska tietyillä aloilla vaatimukset ovat monimutkaisia, kaikki tärkeät tehtävät eivät tässä vaiheessa

sisälly kumppanuuteen. Tuleviin kumppanuuksiin lisätään uusia tavoitteita maan edistymisen mukaan.

Lyhyen aikavälin tavoitteiden joukosta on määritetty keskeisimmät ensisijaiset tavoitteet, jotka esitetään tavoiteluettelon alkuosassa. Ne eivät ole tärkeysjärjestyksessä.

3.1. Lyhyen aikavälin ensisijaiset tavoitteet

Keskeisimmät ensisijaiset tavoitteet

– On annettava uusi perustuslaki, joka perustuu laaja-alaiseen konsensukseen ja noudattaa eurooppalaisia normeja erityisesti ihmisoikeuksien ja vähemmistöjen oikeuksien, oikeuslaitoksen, tilintarkastustoiminnan sekä puolustus- ja turvallisuusrakenteiden järjestämisen osalta.

– On saatava valmiiksi itsenäiseltä valtiolta edellytetyt oikeudelliset ja institutionaaliset puitteet ja myös ne kansainväliset sopimukset on allekirjoitettava ja ratifioitava, joihin Serbia ja Montenegron valtioliitto on osallistunut.

– On jatkettava julkishallinnon, myös virkamiesten palkanmaksujärjestelmän uudistamista varmistamalla avoin rekrytointi, ammattimaisuus ja vastuuvelvollisuus. Euroopan yhdentymiseen liittyviä rakenteita on edelleen kehitettävä kaikilla tasoilla (myös vastuullisissa ministeriöissä ja parlamentissa) ja koordinointijärjestelyjä EU-asioissa on tehostettava.

– Suunnitelma oikeuslaitoksen uudistamiseksi on saatava valmiiksi. Rekrytointi ja henkilöstöhallinto on poistettava parlamentin toimivallan alaisuudesta, ja laadittava avoimet ammatillisiin ja objektiivisiin kriteereihin perustuvat valinta- ja urakehitysmenettelyt. Tuomioistuinjärjestelmää on järkeistettävä, oikeudenkäyntimenettelyjä uudenaikaistettava ja hallintoa parannettava. Oikeuslaitoksen riittävä ja kestävä rahoitus on myös turvattava.

– On lujitettava puolustus- ja turvallisuusrakenteiden parlamentaarista valvontaa.

– On huolehdittava edelleen täysipainoisesta yhteistyöstä entisen Jugoslavian alueella tehtyjä rikoksia käsittelevän sotarikostuomioistuimen kanssa.

– On vahvistettava päätöksenteko- ja täytäntöönpanovalmiuksia, jotka koskevat vakautus- ja assosiaatiosopimuksesta johtuvia toimenpiteitä. Erityisesti on parannettava tulliviranomaisten valmiuksia soveltaa alkuperäsääntöjä ja kehitettävä hallinnollisen yhteistyön menetelmiä.

Poliittiset arviointiperusteet

<u>Demokratia ja oikeusvaltioperiaate</u>

Vaalit

– Demokraattisten instituutioiden ja ihmisoikeuksien toimiston (Office for Democratic Institutions and Human Rights, ODIHR) suositusten mukaisesti vaalihallinnon poliittista puolueettomuutta on lisättävä ja sen toimintaa varsinkin tulosten ilmoittamisessa on tehostettava, vaalilainsäädäntö on kodifioitava ja on otettava käyttöön säännöt, jotka

koskevat vaalikampanjoiden käsittelyä tiedotusvälineissä, ja säännöt, jotka varmistavat paikkajaon avoimuuden eurooppalaisten normien mukaisesti. Lisäksi on luotava avoin kampanjarahoitusjärjestelmä.

Parlamentti

– Parlamentin yleistä lainsäädäntö- ja valvontavaltaa on vahvistettava, erityisesti panemalla täytäntöön äskettäin hyväksytyt menettelysäännöt.

– On parannettava parlamentin valmiuksia uusilla toimivallan aloilla.

– On tehostettava Euroopan integraatiota käsittelevän valiokunnan toimintaa ja tarjottava sille asianmukaista hallinto- ja asiantuntijatukea.

Julkishallinto

– On lisättävä oikeusasiamiehen viraston hallinnollisia valmiuksia ja varmistettava oikeusasiamiehen suositusten asianmukainen seuranta.

– On jatkettava hallinnon hajauttamista ja parannettava kuntien toimintavalmiuksia.

Oikeuslaitos

– On varmistettava tuomareiden, syyttäjien ja tuomioistuinten avustavan henkilökunnan pakollista perus- ja jatkokoulutusta koskevan lainsäädännön täytäntöönpano ja jatkettava oikeusalan koulutuskeskuksen toiminnan kehittämistä.

– On viimeisteltävä suunnitelmat oikeuslaitoksen uudistamiseksi. Rekrytointi ja henkilöstöhallinto on poistettava parlamentin toimivallan piiristä ja laadittava avoimet ammatillisiin ja objektiivisiin kriteereihin perustuvat valinta- ja urakehitysmenettelyt. On rationalisoitava tuomioistuinjärjestelmää, uudenaikaistettava oikeudenkäyntimenettelyjä ja parannettava hallintoa. Lisäksi oikeuslaitokselle on osoitettava riittävä ja kestävä rahoitus.

– On varmistettava syytteeseenpanojärjestelmän riippumattomuuden ja tehokkuuden parantaminen myös talousarvioon liittyvissä kysymyksissä. On kehitettävä järjestäytynyttä rikollisuutta käsittelevän syyttäjän toimistoa ja parannettava valmiuksia korruption torjuntaan.

– On parannettava oikeusministeriön valmiuksia kansainväliseen oikeudelliseen yhteistyöhön.

Korruption vastainen toiminta

– On tarkistettava eturistiriitoja koskevaa lainsäädäntöä ja pantava se täytäntöön virkamiesten mahdollisten eturistiriitatapauksien välttämiseksi.

– On tehostettava korruption vastaisen strategian toteuttamista, erityisesti osoittamalla lainvalvontaviranomaisille strategian toteuttamisen edellyttämät riittävät taloudelliset ja henkilöstöresurssit.

– On kehitettävä ja pantava täysimääräisesti täytäntöön lainsäädäntöä, joka koskee poliittisia puolueita ja jolla varmistetaan puoluerahoituksen avoimuus ja selkeys.

Ihmisoikeudet ja vähemmistöjen suojelu

– On varmistettava tehokkaat mekanismit kansainvälisistä sopimuksista johtuvien velvoitteiden noudattamiseksi, erityisesti ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamista koskevasta yleissopimuksesta sekä kidutuksen estämistä koskevasta yleissopimuksesta johtuvien velvoitteiden noudattamiseksi.

– On ryhdyttävä laaja-alaisiin ja avoimiin toimiin kaikissa huonoa kohtelua koskevissa tapauksissa. On vahvistettava sisäisiä valvontayksiköitä, jotka käsittelevät tilanteita, joissa lainvalvontaviranomaiset ovat syyllistyneet huonoon kohteluun.

– On parannettava vankilaoloja varsinkin heikoimpien henkilöryhmien kuten nuorisorikollisten ja psykiatrista hoitoa tarvitsevien henkilöjen osalta. Lisäksi on huolehdittava pitkäaikaisvankien ja järjestäytyneestä rikollisuudesta tuomittujen vankien olojen asianmukaisesta valvonnasta, rangaistuslaitoshenkilöstön lisäkoulutuksesta ja erityislaitosten varustelutason parantamisesta.

– On annettava kattava syrjinnän vastainen lainsäädäntö.

– On varmistettava julkisten tietojen saatavuudesta annetun lain täytäntöönpano. On jatkettava Montenegrossa toimivan radio- ja televisioyhtiön muuttamista julkisen palvelun yleisradioyhtiöksi ja tarjottava riittävät resurssit tähän.

– On noudatettava valtiosta riippumattomien järjestöjen ja valtion viranomaisten välistä yhteistyöpöytäkirjaa.

– On jatkettava omaisuuden palauttamisesta annetun lainsäädännön täytäntöönpanoa.

– Myös perustuslaissa on tarjottava riittävät puitteet vähemmistöjen oikeuksien suojelulle. Romaniväestön ja pakolaisten kotouttamista koskeva strategia ja toimintasuunnitelma on pantava täytäntöön.

Alueelliset kysymykset ja kansainväliset velvoitteet

On vahvistettava edelleen alueellista yhteistyötä ja hyviä naapuruussuhteita. Naapurimaiden kanssa tehtyjä vapaakauppasopimuksia on sovellettava erityisesti uuden Keski-Euroopan vapaakauppa-aluetta koskevan sopimuksen yhteydessä. Rajatylittävää yhteistyötä on kehitettävä järjestäytyneen rikollisuuden, ihmiskaupan ja salakuljetuksen torjunnan, oikeudellisen yhteistyön, rajavalvonnan, ympäristönsuojelun, liikenteen ja energian aloilla.

– Pakolaisten ja maan sisäisten pakolaisten oikeuksien suojelu on varmistettava. On kumottava kaikki syrjivät säännökset työmarkkinoita, omistusoikeuksien myöntämistä, oikeusteitse tapahtuvaa oikaisua ja kansalaisuuden myöntämistä koskevissa asioissa. Terveyspalvelujen ja henkilökohtaisten asiakirjojen esteetön saatavuus on taattava. On myös huolehdittava todellisesta valinnanvapaudesta pysyvän palaamisen ja kotoutumisen välillä sekä varmistettava asianmukaiset kotoutumisolosuhteet sen valitseville.

– Järjestäytyneen rikollisuuden ja talousrikosten torjuntaa koskevat kansalliset säännökset ja käytännöt on saatava kansainvälisten normien ja sopimusten mukaisiksi allekirjoittamalla ja ratifioimalla niitä koskevat kansainväliset sopimukset Euroopan neuvoston ja Yhdistyneiden kansakuntien tasolla.

Taloudelliset arviointiperusteet

– Talouden vakaus on varmistettava toteuttamalla tarvittavat julkisen talouden mukauttamis- ja vakautustoimet.

– On kehitettävä tarvittavat institutionaaliset valmiudet ja analysointikyky komission yksiköiden ehdottaman talous- ja vero-ohjelman laatimiseksi ja toteuttamiseksi.

– On otettava käyttöön julkisten menojen hallinnointijärjestelmä, erityisesti ohjelmien budjetoinnin, keskipitkän aikavälin budjetoinnin ja suoriteperusteisen kirjanpidon osittaisen käyttöönoton avulla.

– Pääomatalousarvio on saatettava kokonaisuudessaan osaksi julkisen talouden tilinpitoa; tämä koskee myös paikallisviranomaisten pääomamenoja.

– On jatkettava valtionyhtiöiden uudelleenjärjestelyä ja yksityistämistä.

– On hyväksyttävä ja pantava täytäntöön laki vakuutusvalvonnasta.

– On jatkettava toimia työvoiman sopeutumiskyvyn ja taitojen kehittämiseksi ja varmistettava työtekijöiden ja ammattiliittojen täysipainoinen sitoutuminen tähän prosessiin.

– On jatkettava tarvittavien tarkistusten tekemistä Montenegron kauppajärjestelmään, jotta se mukautuisi yksipuolisiin kaupan toimenpiteisiin ja tulevaan vakautus- ja assosiaatiosopimukseen.

Eurooppalaiset normit

<u>Sisämarkkinat</u>

Tavaroiden vapaa liikkuvuus

– On saatettava valmiiksi oikeudelliset ja institutionaaliset puitteet yhteisön säännöstön mukaiselle standardoinnille, varmentamiselle, mittaamiselle, akkreditoinnille ja vaatimustenmukaisuuden arvioinnille suotuisten olosuhteiden luomiseksi kaupalle. On aloitettava eurooppalaisten standardien käyttöönotto.

– On luotava sisäinen konsultaatio- ja ilmoitusmenettely uusille teknisille määräyksille, jotka koskevat kauppaan vaikuttavia toimenpiteitä, ennen niiden käyttöönottoa.

– On annettava lainsäädäntöä ja luotava hallinnolliset valmiudet EU:n kuluttaja- ja terveydenhuoltopolitiikan mukaisen aktiivisen kuluttajasuojan ja terveyden suojelun toteuttamiseksi.

– On jatkettava tarvittavia uudistuksia WTO:n sääntöjen ja sitoumusten noudattamiseksi, jotta WTO:hon liittymistä voidaan nopeuttaa.

Tulli ja verotus

– On jatkettava tullialan lainsäädännön ja menettelyjen saattamista yhteisön säännöstön mukaiseksi. Myös tullilaitoksen uudenaikaistamista on jatkettava hallinnollisten

valmiuksien korkean tason varmistamiseksi ja korruption, kansainvälisen rikollisuuden ja veronkierron torjumiseksi.

– On muutettava ja pantava täytäntöön alkuperäsääntöjä koskevaa lainsäädäntöä, jotta voidaan ottaa käyttöön oikeusperusta EU:n alkuperäsääntöjen soveltamiseksi yksipuolisiin kaupan toimenpiteisiin, ja varmistettava tietojen ja koulutuksen antaminen eri toimijoille ja tullivirkailijoille.

– Verolainsäädäntöä on edelleen lähennettävä yhteisön säännöstöön. Verolakien täytäntöönpanoa on tehostettava keskittymällä maksujen kantoon ja valvontaan veropetosten vähentämiseksi.

– On sovellettava yhtiöverotukseen sovellettavien menettelysääntöjen mukaisia periaatteita ja varmistettava, että uudet verotoimenpiteet ovat näiden periaatteiden mukaisia.

Kilpailu

– On perustettava kilpailuviranomainen ja tarjottava riittävät resurssit, jotta se voi toimia täysin itsenäisesti.

– Valtiontukisääntöjä on lujitettava ja avoimuutta lisättävä ensimmäisenä askeleena kohti vakautus- ja assosiaatiosopimuksen vaatimusten mukaista valtiontukien valvontaa.

Julkiset hankinnat

– On noudatettava EU:n periaatteiden mukaisia tehokkaita julkisten hankintojen menettelyjä myös sovellettavien oikaisutoimien osalta. On huolehdittava menettelyjen täydellisestä avoimuudesta, asianomaisen sopimuksen arvosta riippumatta, sekä montenegrolaisten ja EU:n tarjoajien samanarvoisesta kohtelusta.

– On huolehdittava julkisten hankintojen viraston ja julkisia hankintoja käsittelevän elimen perustamisesta ja toiminnasta sekä lisättävä niiden hallinnollisia valmiuksia. Sopimuksien tekemisestä vastaavalle henkilöstölle on tarjottava asianmukaista koulutusta julkisia hankintoja koskevien sääntöjen soveltamisessa.

Teollis- ja tekijänoikeudet

– Teollis- ja tekijänoikeuksien suojan tasoa on parannettava merkittävästi, erityisesti säätämällä niitä koskevat laaja-alaiset oikeudelliset puitteet, jotka sisältävät tehokkaita täytäntöönpanosäännöksiä, ja perustamalla teollis- ja tekijänoikeuksista vastaava virasto.

– On lujitettava myös rajavalvontaviranomaisten, lainvalvontaviranomaisten ja oikeuslaitoksen täytäntöönpano- ja valvontavalmiuksia tällä alalla.

– On vahvistettava virallisesti osallistuminen tärkeimpiin kansainvälisiin teollis- ja tekijänoikeussopimuksiin.

Rahoituspalvelut

– Rahoituslaitosten ja –markkinoiden sääntely- ja valvontapuitteita on vahvistettava EU:n nykyisten käytäntöjen mukaisesti varsinkin pankkialalla.

– Yhteistyötä on tehostettava myös tekemällä yhteistyösopimuksia sellaisten ulkomaisten pankkien kotivaltioiden viranomaisten kanssa, joilla on suuria tytäryrityksiä Montenegrossa.

Yhtiöoikeus

– On huolehdittava siitä, että erityisesti rahoituslaitokset ja pörssiyhtiöt noudattavat tilinpäätösraportoinnin vaatimuksia.

Työllisyys- ja sosiaalipolitiikka

– Työ- ja sosiaaliministeriön valmiuksia politiikan suunnitteluun ja seurantaan on parannettava keskittymällä erityisesti tukemaan nuorten, naisten ja heikoimmassa asemassa olevien ryhmien pääsyä työmarkkinoille. [Montenegron työvoimaviranomaisten toteuttamien aktiivisten työllistämistoimien tulosvastuuta on lisättävä.]

– Työsuojeluviranomaisten tehtäviä on kehitettävä työterveyden ja -turvallisuuden varmistamiseksi.

– On tehostettava toimia koulujärjestelmän laadun parantamiseksi ja elinikäisen oppimisen edistämiseksi.

– Korkea-asteen koulutuksen laatua, tehokkuutta ja merkitystä on lisättävä edelleen ja tuettava sen lähentymistä eurooppalaiseen korkeakoulutusalueeseen.

<u>Alakohtaiset politiikat</u>

Teollisuus ja pk-yritykset

– On jatkettava pienyrityksiä koskevan eurooppalaisen peruskirjan täytäntöönpanoa.

– On tehostettava investointien edistämiskeskuksen toimintaa ja parannettava liike-elämän kuulemis- ja etujenvalvontatoimia.

– On annettava laki toimilupajärjestelmien yhdenmukaistamiseksi ja nopeuttamiseksi; lainsäädännön täytäntöönpanon on tapahduttava läheisessä yhteistyössä paikallisviranomaisten kanssa. Lisäksi on laadittava toimintasuunnitelma liiketoiminnan esteiden vähentämiseksi.

– Pk-yritysten kansallisten takuurahaston perustamista ja käyttöönottoa on nopeutettava.

Maatalous ja kalastus

– On jatkettava hallinnollisten valmiuksien parantamista maatalouden ja maaseudun kehittämispolitiikan suunnittelemisessa ja toteuttamisessa.

– On annettava elintarvikkeiden turvallisuutta koskeva laki, eläinten hyvinvointia koskeva laki ja uusi eläinlääkintälaki sekä kehitettävä eläinlääkintä- ja kasvinsuojelupalveluja, myös valvonta- ja laboratoriokapasiteettia.

– On jatkettava toimia lainsäädännön saattamiseksi yhdenmukaiseksi EU:n eläinlääkintä- ja kasvinsuojelusäännöstön kanssa. On myös perustettava elintarvikkeiden turvallisuuden

varmistava integroitu järjestelmä, jolla pyritään välttämään päällekkäisyydet ja parantamaan elintarvikkeiden turvallisuutta. On otettava käyttöön EU:n vaatimusten mukainen nautaeläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmä.

– Kalastusstrategia on saatava valmiiksi ja Montenegron valmiuksia noudattaa EU:n normien mukaista kalastuspolitiikkaa ja tehdä kansainvälistä yhteistyötä on parannettava.

Ympäristö

– On jatkettava lähentymistä EU:n lainsäädäntöön ja normeihin, erityisesti ympäristönsuojelua koskevaan puitelainsäädäntöön. Hallinnollisia valmiuksia annetun lainsäädännön täytäntöönpanoon ja valvontaan on myös kehitettävä.

– On laadittava kokonaisvaltainen ympäristönsuojelustrategia (vedet, jätteet ja ilma). On hyväksyttävä maankäyttösuunnitelma sekä kestävän kehityksen strategia ja toimialakohtaiset strategiat (rannikkoalueiden yhdennetty hoito, biologinen monimuotoisuus, ilmastonmuutos). Myös ympäristönhoidon hallinnon resursseja on lisättävä.

Liikennepolitiikka

– On jatkettava ilmailualan lainsäädännön ja lennonjohdon valvonnan yhdenmukaistamista EU:n säännöstön kanssa ja otettava huomioon sitoumukset, jotka on annettu Euroopan yhteistä ilmailualuetta koskevan sopimuksen allekirjoittamisen yhteydessä.

– Siviili-ilmailuviranomaisen toimintaa on lujitettava ja nimettävä riippumattomasti toimiva ilmailuonnettomuuksien tutkinnasta vastaava elin, lennonvarmistuspalvelujen tarjoajan kansallinen valvontaelin ja lentomatkustajien oikeuksien valvonnasta vastaava elin.

– Kaakkois-Euroopan keskeisen alueellisen liikenneverkon kehittämisestä tehdyn yhteisymmärryspöytäkirjan ja Kaakkois-Euroopan liikenneobservatoriota koskevan yhteistyön toteuttamista on jatkettava.

– On pantava täytäntöön maantiekuljetuslaki ja otettava käyttöön asianmukaiset täytäntöönpanorakenteet. On varattava riittävästi varoja liikenteen infrastruktuurin ja hallintorakenteen ylläpitämiseksi.

Energia

– Energiayhteisön perustamissopimuksen mukaiset sitoumukset on ratifioitava ja niiden täytäntöönpanoa on jatkettava.

– On vietävä loppuun ja toteutettava energia-alan kehitysstrategia, johon sisältyy myös energiatehokkuusstrategia. On myös parannettava talousministeriön hallinnollisia valmiuksia energiakysymyksissä.

– On perustettava ydinturvallisuuden ja säteilysuojelun alan sääntelyviranomainen ja annettava asianmukainen lainsäädäntö.

Tietoyhteiskunta ja tiedotusvälineet

– On edistettävä kilpailua kehittämällä televiestinnän hallintoviraston toimintaa ja soveltamalla asiaa koskevaa lainsäädäntöä, erityisesti ottamalla käyttöön tarvittavat kilpailua edistävät toimet.

– Talousministeriön hallinnollisia valmiuksia on lujitettava sähköisen viestinnän alalla. On jatkettava tariffien tasapainottamista ja tarkasteltava yhteenliittämismaksujen ehtoja ja toimilupamaksuja koskevia kysymyksiä.

– On varmistettava yleisradiotoiminnan valvontaviranomaisen riippumaton toiminta.

– On huolehdittava Montenegrossa toimivan radio- ja televisioyhtiön joustavasta siirtymisestä julkisen palvelun tarjoajaksi ja osoitettava riittävät varat sen tehokkaan toiminnan varmistamiseksi.

Varainhoidon valvonta

– On kehitettävä julkisen talouden sisäistä valvontaa koskevaa strategiaa laatimalla lyhyen ja keskipitkän aikavälin tavoitteet ja ottamalla käyttöön asianmukainen atk-järjestelmä. Sisäisen tilintarkastustoiminnan valmiuksia on parannettava.

– Valtion tilintarkastusviraston toimintaa on kehitettävä ja sen asema on turvattava asianmukaisesti perustuslaissa.

Tilastot

– Tilastotiedot on kerättävä ja ilmoitettava taloutta, kauppaa sekä raha- ja rahoituskysymyksiä koskevien tilastointivaatimusten mukaisesti ja EU:n nykyisiä käytäntöjä noudattaen.

– On tarkistettava ja hyväksyttävä tilastointia koskeva kokonaissuunnitelma, jotta tilastojen laatua voidaan parantaa ja niiden laajuutta lisätä. On parannettava maataloustilastojen keruuta ja käsittelyä EU:n normien ja menetelmien mukaisesti. On otettava käyttöön HS-nimikkeistöä 2007.

<u>Oikeus, vapaus ja turvallisuus</u>

Viisumi-, rajavalvonta-, turvapaikka- ja maahanmuuttokysymykset

– Institutionaalisia valmiuksia on kehitettävä viisumipolitiikan alalla ja politiikka on saatettava yhdenmukaiseksi EU:n viisumipolitiikan kanssa.

– On lujitettava yhtenäistettyä rajavalvontaa ja varmistettava, että kaikki vastuussa olevat viranomaiset, siviilivalvonta mukaan lukien, noudattavat säännöksiä johdonmukaisesti.

– On annettava turvapaikkalaki ja rakennettava suunnitellut vastaanottokeskukset turvapaikanhakijoille ja pakolaisille.

Rahanpesu

– On varmistettava rahanpesun vastaisen lainsäädännön tehokas täytäntöönpano ja koordinointi sekä kehitettävä rahanpesun selvittelykeskuksen toimintaa.

Huumausaineet

– Huumausaineiden ja salakuljetuksen vastaisen keskuksen kansainvälisiä toimintavalmiuksia on kehitettävä ja operatiivisia analysointivalmiuksia parannettava, myös ottamalla käyttöön tarvittavat tietokannat.

– On kehitettävä vuosia 2005–2012 koskevan EU:n huumausainestrategian ja vuosia 2005–2008 koskevan huumausaineiden torjuntaan liittyvän EU:n toimintasuunnitelman mukainen kansallinen strategia huumausaineiden kaupan ja käytön torjumiseksi sekä käynnistettävä huumausaineita koskeva tiedotuskampanja.

– On otettava käyttöön normit, joilla estetään tiettyjen lähtöaineiden ja muiden kemiallisten aineiden kulkeutuminen laittomien huumausaineiden valmistukseen.

– On parannettava asianomaisten lainvalvontaviranomaisten valmiuksia huumausaineiden käytön ja kaupan torjumiseksi.

Poliisi

– Poliisiviranomaisten ammatillisia valmiuksia on lujitettava kehittämällä erikoiskoulutusta, tiedustelutoimintaa ja riskianalyysivälineitä.

– On huolehdittava poliisiopiston toiminnasta.

Järjestäytyneen rikollisuuden ja terrorismin torjuminen

– On otettava käyttöön tehokkaat institutionaaliset järjestelyt järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa koskevan yhteistyön tekemiseksi viranomaisten välillä ja parannettava poliisiviranomaisten valmiuksia torjua järjestäytynyttä rikollisuutta.

– On parannettava erityisten tutkintakeinojen käyttövalmiuksia ja tehostettava rikostiedustelua.

– On kehitettävä lainsäädäntöä ja valmiuksia rikoksella saadun omaisuuden ja tulojen takavarikoimiseksi.

– On lisättävä kansainvälisen yhteistyön tehokkuutta ja pantava täytäntöön asiaa koskevat kansainväliset terrorismin ja järjestäytyneen rikollisuuden vastaiset yleissopimukset. On tehostettava sekä kansallista että muiden valtioiden kanssa toteutettavaa poliisin ja tiedustelupalvelujen yhteistyötä ja tiedonvaihtoa sekä torjuttava terroritekojen rahoitusta ja valmistelua.

Ihmiskauppa

– On tehostettava edelleen ihmiskaupan torjuntaa mm. auttamalla ja suojelemalla uhreja.

Henkilötietojen suojaaminen

– On annettava lainsäädäntöä henkilötietojen suojaamisesta ja perustettava riippumaton tietosuojaviranomainen.

– On toteutettava tarvittavat valmistelut yhteistyösopimuksen tekemiseksi Europolin kanssa.

3.2. Keskipitkän aikavälin ensisijaiset tavoitteet

Poliittiset arviointiperusteet

Demokratia ja oikeusvaltioperiaate

Perustuslailliset kysymykset

– Uusi eurooppalaisten normien mukainen perustuslaki on pantava täytäntöön kokonaisuudessaan.

Vaalit

– Vaalien järjestämisessä on jatkettava tiukkojen vaatimusten noudattamista ja kampanjarahoitusjärjestelmälle on luotava avoimet puitteet.

Parlamentti

– Parlamentin toimivaltuuksia on lujitettava kaikilla osa-alueilla ja erityisesti EU:n säännöstöä käyttöön otettaessa.

Julkishallinto

– On jatkettava Eurooppaan yhdentymisestä vastaavien yksikköjen kehittämistä vastuullisissa ministeriöissä ja tehostettava edelleen EU-asioiden koordinointia, myös vakautus- ja assosiaatiosopimukseen ja liittymistä valmistelevaan tukivälineeseen liittyvissä asioissa.

– On kehitettävä periaatteita, menettelyjä ja hallinnollisia valmiuksia EU:n myöntämien tukien hajautetun täytäntöönpanojärjestelmän luomiseksi EU:n vaatimusten mukaisesti.

– On kehitettävä henkilöstöresurssien hallinnointiviranomaisen toimintaa ja poliittista päätöksentekoprosessia. Hajauttamiseen tähtäävän uudistuksen toteuttamista on jatkettava.

– On jatkettava huolehtimista avoimesta rekrytoinnista, ammattimaisuudesta ja vastuuvelvollisuudesta mm. ammattietiikkaa koskevien säännösten ja ohjeiden avulla.

– Puolustusvoimien uudelleenjärjestelyä, uudistamista ja rationalisointia on jatkettava.

Oikeuslaitos

– On huolehdittava oikeusalan koulutuskeskuksen asianmukaisesta toiminnasta. Lisäksi on pantava täytäntöön oikeuslaitoksen tietotekniikkastrategia.

– Strategiset puitteet oikeusjärjestelmän uudistamiseksi on saatava valmiiksi ja uudistussuunnitelmat toteutettava. Lisäksi on noudatettava avoimia rekrytointi- ja urakehitysmenettelyjä ja jatkettava oikeuslaitoksen resurssien kehittämistä.

– On parannettava edelleen syytteeseenpanojärjestelmän tehokkuutta.

– On parannettava edelleen oikeusministeriön valmiuksia kansainväliseen oikeudelliseen yhteistyöhön.

Korruption vastainen toiminta

– Korruption vastaista toimintaa ja torjuntaa on jatkettava määrätietoisesti kaikilla tasoilla ja korruption poistamiseen ja estämiseen on osoitettava enemmän resursseja. Lahjonnan torjuntaa koskevan YK:n yleissopimuksen ja asiaan liittyvien Euroopan neuvoston yleissopimusten täysimääräinen noudattaminen on varmistettava.

– On otettava käyttöön toimivat menettelyt sellaisten tapausten havaitsemiseksi, käsittelemiseksi ja niiden edellyttämien jatkotoimien toteuttamiseksi, joissa kansallisten, kansainvälisten tai EU:n varojen epäillään joutuneen petoksen tai muun säännönvastaisuuden kohteeksi.

Ihmisoikeudet ja vähemmistöjen suojelu

– On pantava täytäntöön syrjinnän vastainen lainsäädäntö ja vähemmistöjen oikeuksia koskeva lainsäädäntö.

– On jatkettava vankilaolojen parantamista.

– On estettävä lainvalvontaviranomaisten syyllistyminen huonoon kohteluun ja ilmenneisiin tilanteisiin on puututtava.

– On varmistettava vammaisten tai vähemmistöryhmiin kuuluvien lasten ottaminen mukaan yleiseen koulutusjärjestelmään ja uudistettava lastenhoitojärjestelmää.

– On jatkettava vähemmistöjen kotoutumisen ja etnisten ryhmien välisten hyvien suhteiden edistämistä.

– On jatkettava yhteistyötä valtiosta riippumattomien järjestöjen kanssa kansallisella ja kuntien tasolla.

Alueelliset kysymykset ja kansainväliset velvoitteet

– On tuettava sellaisten henkilöiden kotoutumista, jotka eivät halua palata takaisin kotiseudulleen. On pantava täytäntöön pakolaisia koskeva kansallinen strategia osana kattavaa sosiaalisen osallisuuden ja kotoutumisen strategiaa.

– On jatkettava alueellisten yhteistyösopimusten täytäntöönpanoa.

Taloudelliset arviointiperusteet

– Talouden vakautta on lujitettava jatkamalla julkisen talouden mukauttamis- ja vakauttamistoimia ulkoisen taseen epätasapainon vähentämiseksi.

– Julkisen talouden menoja on tehostettava erityisesti kehittämällä budjettiprosessia ja varainhoitoa keskus- ja paikallishallinnossa. Talousarvion valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevia valmiuksia on kehitettävä priorisoinnin mahdollistamiseksi.

– Työmarkkinoiden joustavuudesta on huolehdittava asteittaisen vapauttamisen avulla.

– Liiketoimintaympäristöä on parannettava yksityissektorin ja työllisyyden kehityksen kannustamiseksi. On yhdenmukaistettava liike-elämää koskevia oikeudellisia menettelyjä erityisesti konkurssitapauksissa.

– On suunniteltava yhdennetty tutkimuspolitiikka ja aloitettava sen soveltaminen tutkimus- ja kehittämistoiminnan edistämiseksi.

Eurooppalaiset normit

SISÄMARKKINAT

Pääomien vapaa liikkuvuus

– Pääomille ja maksuille on annettava täysin vapaa liikkuvuus EU:n periaatteiden mukaisesti.

Tavaroiden vapaa liikkuvuus

– On kehitettävä standardointia erityisesti eurooppalaisten standardien käyttöönoton kautta. On jatkettava uuden ja globaalin lähestymistavan sekä vanhan lähestymistavan mukaisten direktiivien yhteensovittamista. On perustettava markkinavalvontajärjestelmä yhteisön säännöstön mukaisesti.

Tulli ja verotus

– On huolehdittava Montenegron tulli- ja veroalan lainsäädännön saattamisesta EU:n säännöstön mukaiseksi. Lisäksi on parannettava hallinnollisia valmiuksia tullilainsäädännön täytäntöönpanoon sekä korruption, kansainvälisen rikollisuuden ja veronkierron torjuntaan.

– On lisättävä avoimuutta ja parannettava tiedonvaihtoa EU:n jäsenvaltioiden kanssa, jotta veronkiertoa tai verojen välttämistä voidaan ehkäistä.

– Komission ja EU:n jäsenvaltioiden kanssa on vaihdettava avoimesti tietoja veropetosten, veronkierron tai verojen välttämistä estävien toimenpiteiden täytäntöönpanon tehostamiseksi.

Kilpailu

– Kilpailuviranomaisen toimintaa ja sen riippumattomuutta on lujitettava.

– On jatkettava valtiontukisääntöjen kehittämistä ja järjestettävä valtiontuen valvonta vakautus- ja assosiaatiosopimuksen vaatimusten mukaisesti.

Julkiset hankinnat

– Julkisia hankintamenettelyjä on tehostettava, myös yleishyödyllisten palvelujen ja toimilupien osalta, lisäämällä kansallisen lainsäädännön yhdenmukaisuutta EU:n säännöstön kanssa ja lisäämällä julkisten hankintojen viraston, julkisia hankintoja käsittelevän elimen ja sopimuksia tekevien yksiköiden hallinnollisia valmiuksia.

– On huolehdittava edelleen täysin avoimista menettelyistä riippumatta asianomaisen sopimuksen arvosta ja montenegrolaisten ja EU:n tarjoajien samanarvoisesta kohtelusta.

Teollis- ja tekijänoikeudet

– On varmistettava EU:n sääntöjä vastaava suojan taso saattamalla kansallinen lainsäädäntö täysin yhdenmukaisesti teollis- ja tekijänoikeuksia koskevan EU:n säännöstön kanssa ja on vahvistettava jatkuvasti kaikkien asianomaisten viranomaisten – rajavalvontaviranomaiset, lainvalvontaviranomaiset ja oikeuslaitos mukaan lukien – hallinnollisia valmiuksia ja täytäntöönpanotehtäviä.

Rahoituspalvelut

– On otettava käyttöön EU:n periaatteiden mukainen rahoituslaitosten ja -markkinoiden laaja-alainen sääntely- ja valvontakehys.

Yhtiöoikeus

– On aloitettava tilinpäätösraportointia koskevien vaatimusten saattaminen yhdenmukaisiksi EU:n säännöstön kanssa ja huolehdittava vaatimusten tehokkaasta täytäntöönpanosta.

Työllisyys- ja sosiaalipolitiikka

– Työ- ja sosiaaliministeriön valmiuksia politiikan suunnitteluun ja seurantaan on parannettava edelleen ja erityisesti on keskityttävä edistämään nuorten, naisten ja heikoimmassa asemassa olevien ryhmien pääsyä työmarkkinoille sekä nykyaikaistamaan sosiaalipolitiikkaa. Montenegron työvoimaviranomaisten toteuttamien aktiivisten työllistämistoimien tulosvastuuta on lisättävä edelleen.

<u>Alakohtaiset politiikat</u>

Teollisuus ja pk-yritykset

– On varmistettava pienyrityksiä koskevan eurooppalaisen peruskirjan täytäntöönpano kokonaisuudessaan.

– On aloitettava sääntelyn vaikutustenarviointien tekeminen. On parannettava edelleen mahdollisuuksia saada rahoitusta ja kehitettävä liike-elämän tukirakenteita (klusterit, yrityshautomot, liikeyritys-/teknologiapuistot).

Maatalous ja kalastus

– On parannettava edelleen hallinnollisia valmiuksia politiikan suunnitteluun ja toteuttamiseen maatalouden ja maaseudun kehittämisen alalla. On suunniteltava maaseudun kehittämispolitiikkaa ja aloitettava sen täytäntöönpano.

– On lujitettava institutionaalista valmiutta elintarviketurvallisuuden parantamiseksi. On laadittava ohjelma elintarvikkeiden jalostuslaitosten uudistamiseksi vastaamaan EU:n vaatimuksia. On aloitettava toiminta lampaiden ja vuohien tunnistamiseksi ja niiden liikkumisen rekisteröimiseksi sekä kotimaisen kasvintuotannon tehokkaan valvonnan varmistamiseksi varsinkin niiden tuotteiden kohdalla, joihin liittyy EU:n erityisvaatimuksia.

– Kalastuspolitiikkaa on lähennettävä EU:n normeihin erityisesti resurssien hallinnan, tarkastuksen ja valvonnan aloilla sekä markkina- ja rakennepolitiikassa.

Ympäristö

– On jatkettava EU:n lainsäädäntöön ja standardeihin lähentymistä varsinkin ilman pilaantumista, vesiä ja kemikaaleja koskevan lainsäädännön osalta.

– On aloitettava maankäyttösuunnitelman ja kokonaisvaltaisen ympäristöstrategian täytäntöönpano sekä kestävän kehityksen strategian ja muiden toimialakohtaisten strategioiden täytäntöönpano (rannikkoalueiden yhdennetty hoito, biologinen monimuotoisuus, ilmastonmuutos). On varmistettava toteuttamiskelpoinen rahoituskehys keskipitkän ja pitkän aikavälin ympäristönsuojelupolitiikan toteuttamiseksi.

– On ratifioitava Kioton pöytäkirja ja aloitettava sen täytäntöönpano.

– On lisättävä vastuullisten ministeriöiden ja elinten hallinnollisia valmiuksia ympäristönsuunnittelun, luvanannon, tarkastustoiminnan, täytäntöönpanon, valvonnan ja projektijohtamisen alalla.

Liikennepolitiikka

– On lisättävä valmiuksia mm. suurten investointihankkeiden valmistelemiseksi. On varattava edelleen riittävästi varoja liikenteen infrastruktuurin ja hallintorakenteiden ylläpitämiseksi.

– On pantava täytäntöön kansainväliset sitoumukset Kansainvälisen merenkulkujärjestön yleissopimusten mukaisesti ja parannettava alusten meriturvallisuutta Pariisissa laaditun yhteisymmärryspöytäkirjan perusteella.

Energia

– On vahvistettava ja pantava täytäntöön ympäristön kannalta kestävän energiapolitiikan pitkän aikavälin strategia.

– On jatkettava alueellisten ja kansainvälisten sitoumusten täytäntöönpanoa tällä alalla kilpailukykyisten alueellisten energiamarkkinoiden perustamiseksi.

– On osallistuttava kansainvälisiin ydinturvallisuutta koskeviin yleissopimuksiin, joissa Euratom on jo sopimuspuoli.

Tietoyhteiskunta ja tiedotusvälineet

– Vuonna 2002 hyväksytyn EU:n sähköisen viestinnän lainsäädäntökehyksen saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä on saatava päätökseen.

– On luotava kilpailukykyiset sähköisen viestinnän markkinat lainsäädännön asteittaisen täytäntöönpanon kautta, soveltamalla kilpailua edistäviä toimia ja poistamalla mahdolliset jäljellä olevat markkinoillepääsyn esteet.

– On huolehdittava sääntelyviranomaisten riippumattomuudesta sekä tehtävien hoitamisen edellyttämistä resursseista ja asiantuntemuksesta.

– Audiovisuaalista alaa koskeva lainsäädäntö on yhdenmukaistettava täysin EU:n säännöstön kanssa.

Varainhoidon valvonta

– On kehitettävä ja pantava täytäntöön hajautetun johdon vastuuvelvollisuuden ja toiminnallisesti itsenäisen sisäisen tarkastuksen periaatteet kansainvälisesti hyväksyttyjen standardien ja EU:n parhaiden käytäntöjen mukaisesti.

– On vahvistettava valtiontalouden tarkastusviraston toimintavalmiuksia sekä sen toiminnan ja talouden riippumattomuutta.

– On kehitettävä menetelmiä ja hallinnollisia valmiuksia yhteisön taloudellisten etujen tehokkaan suojaamisen varmistamiseksi.

Tilastot

– On jatkettava luotettavien taloustilastojen kehittämistä. On luotava institutionaalisia valmiuksia perustilastotietojen tuottamiseksi ja julkaisemiseksi eurooppalaisten normien mukaisesti yritystilastojen, työmarkkinatilastojen ja kansantalouden tilinpidon aloilta.

– Paikallishallinto on sisällytettävä kokonaisuudessaan julkisen talouden tilinpitoon.

<u>Oikeus, vapaus ja turvallisuus</u>

Viisumi-, rajavalvonta-, turvapaikka- ja maahanmuuttokysymykset

– On kehitettävä teknistä infrastruktuuria ja henkilöstöresursseja yhtenäistetyn rajavalvonnan toteuttamiseksi mm. vahvistamalla rajapoliisin ja tullilaitoksen resursseja. On parannettava rajanylitysmahdollisuuksia perustamalla uusia raja-asemia.

– Viisumipolitiikkaa on lähennettävä EU:n lainsäädännön ja käytäntöjen kanssa.

Huumausaineet

– Viranomaisten ja kansainvälistä yhteistyötä on lujitettava ja kehitettävä edelleen lainvalvontaviranomaisten valmiuksia torjua huumausaineiden kauppaa.

Poliisi

– On jatkettava rakenneuudistusta, varmistettava vastuuvelvollisuus, uudistettava poliisikoulutusta sekä varmistettava lainvalvontaviranomaisten keskinäinen yhteistyö.

Järjestäytyneen rikollisuuden ja terrorismin torjuminen

– On kehitettävä toimiva todistajien suojelujärjestelmä, johon sisältyy alueellisella tasolla sovittuja osia.

– On tehostettava talous- ja raharikosten (myös rahanpesu ja rahanväärennys), petosten ja korruption torjumista sekä parannettava asiaa koskevaa lainsäädäntöä.

– On helpotettava niiden yhteyshenkilöiden sijoittamista, jotka EU:n jäsenvaltioiden järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan osallistuvat asianomaiset valtioelimet ovat

lähettäneet. On pantava täytäntöön kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastainen Palermon yleissopimus ja sen pöytäkirjat sekä talous- ja raharikoksiin sovellettavat kansainväliset normit.

– On lisättävä hallinto- ja lainkäyttövalmiuksia uuden rikoslain täytäntöönpanemiseksi järjestäytyneen rikollisuuden osalta. Sisäasiainministeriön yhteydessä toimivaa järjestäytyneen rikollisuuden torjuntayksikköä on vahvistettava edelleen ja kaikkien lainvalvontaviranomaisten välisestä koordinoinnista on huolehdittava. Myös asianmukaisia rikostiedusteluvalmiuksia on kehitettävä edelleen.

– Talous- ja raharikosten vastaista toimintaa (myös käteisen rahan ja muiden maksuvälineiden väärentämisen torjuntaa) on tehostettava ja institutionaalisia ja hallinnollisia valmiuksia näihin rikoksiin liittyviin haasteisiin vastaamiseksi on kehitettävä.

Henkilötietojen suojaaminen

– On huolehdittava tietosuojaviranomaisen asianmukaisesta toiminnasta.

– On varmistettava valtion viranomaisten ja erityisesti lainvalvontaviranomaisten valmiudet panna täytäntöön henkilötietojen suojaamista koskeva lainsäädäntö.

4. OHJELMASUUNNITTELU

Vakautus- ja assosiaatioprosessiin liittyvää yhteisön apua annetaan Länsi-Balkanin maille asianomaisista rahoitusvälineistä ja erityisesti neuvoston asetuksen (EY) N:o 1085/2006[4] mukaisesti. Tämän vuoksi tällä päätöksellä ei ole taloudellisia vaikutuksia. Montenegro voi saada rahoitusta useita maita koskevista ja horisontaalisista ohjelmista.

5. EHDOLLISUUS

Länsi-Balkanin maille annettavan yhteisön avun antaminen riippuu edistymisestä Kööpenhaminassa vahvistettujen poliittisten arviointiperusteiden ja tämän Eurooppa-kumppanuuden ensisijaisten tavoitteiden saavuttamisessa. Näiden yleisten edellytysten noudattamatta jättäminen saattaa johtaa siihen, että neuvosto toteuttaa aiheellisia toimenpiteitä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1085/2006 21 artiklan mukaisesti. Yhteisön apuun sovelletaan myös 29. huhtikuuta 1997 annetuissa neuvoston päätelmissä määriteltyjä ehtoja, jotka koskevat erityisesti edunsaajien sitoutumista demokraattisten, taloudellisten ja institutionaalisten uudistusten toteuttamiseen.

6. SEURANTA

Eurooppa-kumppanuuden täytäntöönpanoa tarkastellaan vakautus- ja assosiaatioprosessin yhteydessä käyttöön otettujen mekanismien ja erityisesti edistymistä koskevien, komission vuosittain esittämien kertomusten avulla.

---

[4] EUVL L 210, 31.7.2006, s. 82.